

На основу члана 63. Закона о високом образовању ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон) и члана 58. Статута Универзитета у Крагујевцу (број: П-01-483 од 06.06.2022. године – пречишћен текст), Савет Универзитета у Крагујевцу, на седници одржаној 11. априла 2023. године, доноси

## **ПРАВИЛНИК О УПРАВЉАЊУ ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ СВОЈИНОМ НА УНИВЕРЗИТЕТУ У КРАГУЈЕВЦУ**

### **УВОДНЕ ОДРЕДБЕ**

#### Члан 1.

Правилником о управљању интелектуалном својином на Универзитету у Крагујевцу (у даљем тексту: Правилник) уређује се поступак у вези са управљањем и искоришћавањем, као и стварање услова за организовано пружање помоћи ауторима или проналазачима у вези са проценом, признавањем, регистрацијом и заштитом интелектуалне својине која настаје на Универзитету у Крагујевцу (у даљем тексту: Универзитет), факултетима и институтима у саставу Универзитета (у даљем тексту: чланице Универзитета).

Правилником се настоји остварити економско искоришћавање интелектуалне својине засновано на рационалним основама, принципима одрживог развоја, правичности поделе прихода и заштите равноправних интереса запослених, Универзитета и чланица Универзитета.

#### Члан 2.

Универзитет је посвећен подстицању иновација и креативности, као и трајном стварању услова да се сва интелектуална добра, која проистичу из истраживачких, пројектних и других активности, користе за остваривање циљева прописаних актима Универзитета, а у складу са важећим законским прописима.

Циљеви Правилника су:

- Промоција коришћења интелектуалних добара путем дефинисаних поступака;
- Дефинисање правила и процедуре привредног искоришћавања интелектуалних добара у власништву Универзитета у комерцијалне сврхе и промоција стварања нове интелектуалне својине која има потенцијал за привредно искоришћавање;
- Дефинисање правила и процедура којим се регулише поступак заштите интелектуалних добара, уз поштовање процеса образовања, академских слобода, принципа отворене науке и сл.

### Члан 3.

Поједини изрази који се користе у овом Правилнику имају следеће значење:

1. Под појмом интелектуална својина у ширем смислу подразумевају се различите креације људског ума, које се могу сврстати у две групе: Ауторско право и сродна права и Право индустријске својине.
2. У ауторско право и сродна права убрајају се: ауторско право, право интерпретатора, право произвођача фонограма, право произвођача видеограма, право произвођача емисије, право произвођача базе података.
3. У право индустријске својине убрајају се: патентно право, право жига, право заштите ознаке географског порекла, право заштите индустријског дизајна, право заштите топографије интегрисаних кола, право заштите биљне сорте.
4. Патент је право које се признаје за проналазак из било које области технике, који је нов, има инвентивни ниво и који је индустријски применљив.
5. Проналазак је решење одређеног техничког проблема.
6. Мали патент је право којим се штити нов, индустријски применљив проналазак, који има инвентивни ниво који је резултат рада који превазилази рутинско коришћење стања технике од стране стручњака, али нема инвентивни ниво који се тражи за патент. Предмет проналаска који се штити малим патентом може бити само решење које се односи на конфигурацију или конструкцију неког производа или распоред његових саставних делова.
7. Индустријски дизајн је дводимензионални или тродимензионални изглед целог производа, или његовог дела, који је одређен његовим визуелним карактеристикама, посебно линијама, контурама, бојама, обликом, текстуром и/или материјалима од којих је производ сачињен, или којима је украшен, као и њиховом комбинацијом.
8. База података је збирка засебних података, ауторских дела или других материјала уређених на систематичан или методичан начин, који су појединачно доступни електронским или другим путем. Базом података се не сматра рачунарски програм којисе користи за њено стварање или рад.
9. Биљна сорта је скуп биљних индивидуа у оквиру једне ботаничке класификационе јединице најнижег ранга која се може одредити помоћу изражених карактеристика којепотичу од датог генотипа или комбинације генотипова, која се може разликовати од било ког другог скупа биљних индивидуа на основу бар једне од поменутих карактеристика, и која се може сматрати хомогеном у погледу погодности да се размножаванепромењена.
10. Жиг је право којим се штити ознака која у промету служи за разликовање робе односно услуга једног правног или физичког лица од исте или сличне робе односно услуга другог правног или физичког лица.
11. Ознака географског порекла је заједнички назив за име порекла и географску ознаку.
12. Име порекла је географски назив региона, земље или локалитета којим се означава производ који одатле потиче, чији су квалитет и посебна својства искључиво или битно условљени географском средином, укључујући природне и људске факторе, и чија се

производња, прерада и припрема у целини одвијају на одређеном ограниченом подручју.

13. Географска ознака је ознака која идентификује одређени производ као производ пореклом са територије одређене земље, региона или локалитета са те територије, где се одређени квалитет, репутација или друге карактеристике производа суштински могу приписати његовом географском пореклу, и чија се производња и/или прерада и/или припрема одвијају на одређеном ограниченом подручју.
14. Топографија је на било који начин приказан тродимензионални распоред елемената, од којих је најмање један активан, и међувеза у интегрисаном колу, или такав тродимензионални распоред припремљен за производњу одређеног интегрисаног кола.
15. Интегрисано коло јесте готов производ или међупроизвод у коме се остварује одређена електронска функција и у коме су елементи, од којих је најмање један активан, и међувезе интегрално формиране у комаду материјала или на комаду материјала, односно и у комаду и на комаду материјала.
16. Под *know-how-ом* се подразумева скуп оперативних, конкретних и идентификованих практичних знања и информација до којих се дошло искуством и тестирањем и које се могу применити у пракси за извођење неког техничког процеса у индустријске сврхе.

## Примена правилника

### Члан 4.

Правилник се примењује на интелектуалну својину насталу као резултат истраживања, научног, уметничког, стучног и сваког другог деловања на Универзитету и чланицама Универзитета, у којима се користе средства Универзитета, чланица Универзитета, укључујући нарочито она интелектуална добра која су настала на раду или у вези са радом на Универзитету или чланицама Универзитета.

Правилником су обухваћена интелектуална добра наведена у члану 3. овог правилника.

Правилник се не примењује на ауторска дела и предмете сродних права који настају у оквиру наставе или у вези са наставом, као и ауторска дела и предмети сродних права који настају у вези са стучним, уметничким или научним истраживањем, укључујући предавања, писане стручне, научне и друге радове, осим ако је законом или уговором предвиђено другачије.

Правилник се примењује на:

- 1) лица која су запослена на Универзитету и чланицама Универзитета;
- 2) лица која су ангажована на истраживачким, развојним и др. пројектима;
- 3) друга лица која се баве истраживањем на Универзитету и чланицама Универзитета и која су се сагласила у писаној форми да прихватају одредбе Правилника.
- 4) лица која су по основу уговора ангажована од стране Универзитета или чланице Универзитета.

## **Улога и обавеза Универзитета**

### **Члан 5.**

Универзитет подстиче и подржава правну заштиту и привредну применљивост интелектуалног добра.

Уколико Универзитет и чланица Универзитета или чланице Универзитета учествују у обављању истраживачког, научног, уметничког, стучног или другог рада у коме могу настати интелектуална добра, дужни су да уговором уреде међусобна права и обавезе у односу на та добра.

Универзитет и чланица Универзитета у обавези су да, пре почетка извођења спонзорисаног пројекта, пројекта финансираног из посебних подстицајних фондова и других пројеката који се финансирају из средстава која нису средства Универзитета или чланице Универзитета, уреде своје међусобне односе, као и односе са спонзором, физичким или правним лицем које финансира пројекат, као и другим лицима која учествују у таквом пројекту, у односу на интелектуална добра која настају као резултат рада на таквом пројекту.

Уређивање међусобних односа за Универзитет и чланице Универзитета обавља Центар за трансфер технологије.

## **Центар за трансфер технологије**

### **Члан 6.**

Центар за трансфер технологије (у даљем тексту: Центар) је привредно друштво основано ради обављања делатности трансфера технологија ради примене технолошких иновација, што обухвата нарочито трагање за идејама и партнерима за трансфер технологија, процену комерцијалног потенцијала трансфера, подстицање за реализацију и комерцијализацију трансфера технологија и помоћ у заштити интелектуалне својине.

Центар обавља послове утврђене оснивачким актом, али се бави и:

- 1) детаљним испитивањем правних, економских и других аспеката интелектуалног добра које се пријављује и укупног плана привредног искоришћавања и плана финансирања, као и степена ризика, сукоба интереса и сл.
- 2) израдом детаљних планова за све стадијуме привредног искоришћавања,
- 3) другим послови чија је сврха оптимално искоришћавање предмета пријаве истраживање тржишта, пословна едукација, израда прототипа, умрежавање, тражење инвеститора, склапање уговора о лиценци и других уговора о располагању

правима интелектуалне својине, уређивању међусобних права и обавеза, консултативне услуге и др.),

4) унапређењем могућности за делотворну примену научно-истраживачких резултата Универзитета и чланица Универзитета у циљу развоја привреде и друштва.

#### Члан 7.

Центар је носилац права на интелектуалној својини којом управља.

Чланице Универзитета су у обавези да правну заштиту, привредно искоришћавање интелектуалног добра и све послове у вези са интелектуалном својином врше преко Универзитета, односно преко Центра.

Надлежни орган сваке чланице Универзитета одређују једног запосленог као координатора за рад са Центром, који је овлашћен да поступа у односима са Центром у име и за рачун Универзитета или чланице Универзитета (у даљем тексту: Координатор).

## ПОСТУПАК ПРИЈАВЉИВАЊА

### Подношење Извештаја

#### Члан 8.

Лице из члана 4. став 4. Правилника, дужно је да одмах, без одлагања, поднесе Координатору Извештај о откривању интелектуалног добра ( у даљем тексту: Извештај), са свим неопходним информација у вези са новонасталим интелектуалним добром и околностима у којима је оно настало.

Извештај из става 1. мора да садржи:

- 1) име и презиме запосленог,
- 2) потпун и тачан опис интелектуалног добра, са посебним иштицањем испуњености услова заштите, као и нацрт ако је потребан за његово разумевање,
- 3) најбољи начин примене интелектуалне својине,
- 4) податке о послу или посебном радном задатку на коме је запослени радио у тренутку настанка интелектуалне својине или о закљученом одговарајућем уговору,
- 5) начин на који се дошло до интелектуалне својине (експерименти и сл.),
- 6) податке о средствима чланице Универзитета или Универзитета која је запослени користио у стварању интелектуалне својине,
- 7) имена и стваралачки допринос сарадника, ако их је било.

Координатор је дужан да, по пријему, Извештај, без одлагања достави Центру.

Ако лице који створи интелектуално добро у радном односу или приликом реализације релевантног пројекта не поднесе Извештај сходно ставу 1. овог члана, врши повреду обавеза које проистичу из радног односа и других закона.

## **Рецензирање Пријава и поступак разматрања Извештаја**

### **Члан 9.**

У циљу рецензирања Извештаја Универзитет у Крагујевцу формира листу рецензената.

Рецензенти имају основни задатак да припреме мишљење о оправданости заштите, о потенцијалној новости, инвентивном нивоу и привредној применљивости интелектуалних добара насталих на Универзитету у Крагујевцу и чланицама Универзитета.

Директор Центра у року од два радна дана од дана пријема Извештаја доставља исти релевантним рецензентима, у циљу стручног оцењивања, односно рецензирања.

Извештај се рецензира од стране три рецензента која се налазе на листи рецензената, од којих су два рецензента из области којој припада интелектуално добро и један рецензент мора бити стручњак из области економије.

У року од 5 дана од дана пријема Извештаја, рецензенти су у обавези да доставе рецензију директору Центра.

Рецензенти су нарочито дужни да у рецензији опишу да ли и у којој мери пријављена интелектуална својина испуњава законске услове да буде заштићена, у којој мери је откриће значајно за одређену области и на који начин се разликује од постојећих решења, да ли се може привредно применити, да ли је економски исплативо заштитити га и на који начин би било најповољније искоришћавати га.

У изузетним случајевима и на писани захтев рецензента рок из става 5. овог члана може се продужити најдуже још за 3 дана.

Подносилац Извештаја је у обавези да детаљно опише интелектуално добро.

Уколико интелектуално добро није довољно јасно описано у Извештају, или уколико постоје друге нејасноће, рецензенти имају право да од подносиоца затраже додатна објашњења.

Рецензију коригованог Извештаја рецензенти су у обавези да изврше у року од 2 дана од дана пријема коригованог Извештаја.

На основу достављених рецензија, директор Центра у обавези је да, у року од 5 дана од дана пријема рецензентског извештаја, донесе одлуку о подношењу пријаве за заштиту интелектуалног добра.

Уколико се донесе одлука да се пријава подноси од стране Центра, ректор Универзитета или декан чланице Универзитета запосленог закључују са директором Центра уговор о преносу права на подношење пријаве.

Након потписивања уговора, Центар подноси пријаву за заштиту интелектуалне својине код надлежног органа.

Одлука да се пријава поднесе од стране Универзитета или чланице Универзитета може се донети само изузетно, уколико постоји посебан интерес чланице Универзитета да се наведеном интелектуалном својином непосредно користи.

Одлука да се пријава не подноси може се донети у случају када није реч о интелектуалној својини створеној на раду или у вези са радом, у случају када извештај не добије позитивну рецензију или када је у рецензији оцењено да заштита интелектуалне својине није економски исплатива.

Одлука да се пријава не подноси може се донети и без рецензије у случају када је директор Центра утврдио да није реч о интелектуалној својини насталој на раду или у вези са радом.

Уз одлуку да се пријава не подноси, координатор и директор Центра могу донети одлуку да се од стране запосленог прибави искључива лиценца за коришћење интелектуалне својине у корист Универзитета или чланице Универзитета запосленог.

#### Члан 10.

Директор Центра доставља ректору Универзитета одлуку о подношењу пријаве за заштиту интелектуалног добра, а у циљу коначног одлучивања о даљем поступању са интелектуалним добром.

Ректор доноси одлуку у року од три дана од дана одлуке из става 1. овог члана која се може односити на:

- 1) Потпуно финансирање правне заштите интелектуалног добра.
- 2) Одбијање финансирања правне заштите интелектуалног добра.

Ако директор Центра процени да ће истећи рок од 30 дана од дана подношења Извештаја Центру до достављања одлуке ректора подносиоцу и чланице Универзитета, у обавези је да од

подносиоца Извештаја добије писану сагласност да се рок продужи за период који ће бити довољан за окончање поступка.

У случају да је донета одлука да се не врши правна заштита интелектуалног добра, лице које подноси Извештај може захтевати од чланице Универзитета на којој је настало интелектуално добро пренос права са чланице Универзитета на њега и тако самостално заштитити интелектуално добро.

#### Члан 11.

Уколико је поднета пријава за заштиту интелектуалне својине која се штити у посебном поступку, поступак пред органом надлежним за заштиту интелектуалне својине спроводи Центар уколико интелектуална својина припада Центру.

Уколико је одлучено да интелектуална својина припадне чланици Универзитета или Универзитету, даљи поступак, као и финансирање правне заштите је у надлежности Универзитета или чланице Универзитета.

### **Интелектуална својина која не подлеже пријави код надлежног органа**

#### Члан 12.

У случају када у питању ауторско дело, без обављања поступка рецензије, ректор Универзитета или декан чланице Универзитета ће без одлагања закључити са директором Центра уговор о уступању Центру свих имовинскоправних овлашћења на ауторском делу.

Центар ће, након закључења уговора, без одлагања депоновати примерке ауторског дела код надлежног органа који води евиденцију депонованих ауторских дела, ради обезбеђења доказа.

Када је у питању *know-how* или друга интелектуална својина која не подлеже пријави код надлежног органа, без обављања поступка рецензије, ректор Универзитета или декан чланице Универзитета ће без одлагања закључити са директором Центра уговор о уступању Центру *know-how* или друге интелектуалне својине која не подлеже подношењу пријаве код надлежног органа.

О закључењу уговора и депоновању примерака ауторског дела запослени ће бити благовремено обавештен.

Запослени је дужан да обезбеди примерке ауторског дела и пружи другу помоћ уколико је неопходна.



## Чување пословне тајне

### Члан 13.

Лица која на било који начин учествују у пословима уређеним Правилником дужна су као пословну тајну да чувају све податке о интелектуалном добру које је предмет Пријаве, као и све друге податке које сазнају у току поступка идентификације, процене, правне заштите и привредног искоришћавања интелектуалног добра који је предмет Пријаве.

Универзитет је дужан да осигура да сви који учествују у пословима уређеним Правилником доставе потписану изјаву о чувању пословне тајне, уколико то Уговором о раду није већ уређено.

### Члан 14.

Интелектуална добра Универзитета су доступна јавности за слободно коришћење у следећим околностима:

- а) ако Уговор о истраживању одређује да ће резултати истраживања бити стављени на коришћење јавности, без ограничења и без накнаде, или
- б) ако су лица наведена у члану 4. овог правилника своја интелектуална добра створили коришћењем Open Educational Resources који су лиценцирани кроз Open Source или Creative Commons лиценце које условљавају да се створена изведена дела дају на слободно коришћење јавности.

Универзитет ће препустити своја интелектуална добра на слободно коришћење јавности у следећим околностима:

- а) када се сматра да је то у јавном интересу,
- б) ако су интелектуална добра ниског комерцијалног или другог развојног потенцијала, или ако постоји тек мала могућност да се на темељу наведених добара развију нови производи или услуге,
- в) ако Универзитет то сматра нужним.

## Приход

### Члан 15.

Приход, у смислу овог правилника, чине све материјална средства остварена у вези са привредним искоришћавањем интелектуалног добра.

Под приходом из става 1. овог члана подразумева се: износ цене по којој се преноси право из пријаве, признато право или којим се уступају имовинскоправна овлашћења, износ лиценчне накнаде за коришћење интелектуалне својине, материјална и нематеријална добра добијена у замену за уступање или пренос права на интелектуалној својини или лиценцирање интелектуалне

својине, изос капиталне добити остварен од продаје удела привредног друштва у власништву Центра на које је интелектуална својина пренета, и др.

Приход који је настао продајом удела привредног друштва у својини Центра на које је пренета интелектуална својина се утврђује према процени независног вештака – стручњака, који ће прецизно одредити који удео у приходу отпада на интелектуалну својину.

Остатак капиталне добити припада Центру.

Добит у смислу овог правилника, чини приход из става 1. овог члана умањен за:

- сва пореска и друга слична давања
- директне трошкове настале у вези са поступком правне заштите (регистрација, трошкови правног заступања, трошкови превода и сл.)
- директни трошкови у вези са активностима за привредно искоришћавање предмета правне заштите (консултантски трошкови, трошкови преговарања и закључења уговора, трошкови оснивања привредног друштва и сл.)
- административни трошкови Центра у фиксном износу од 5% укупног прихода.

Добит се, по правилу, распоређује између Центра, чланице Универзитета и лица које је поднело пријаву, према следећој табели:

Укупна нето добит, дин	Удео проналазача %	Удео чланице Универзитета %	Удео Центра %
до 100.000,00	65	30	5
од 100.000,00- до 1.000.000.00	55	30	15
преко 1.000.000.00	55	25	20

Ако је интелектуално добро чијим је привредним искоришћавањем остварена добит настало сарадњом више лица која подносе пријаву тада им припада сразмерни износ, осим ако нису другачије уредили закљученим споразумом о уделу који према табели припада лицу које је поднело пријаву.

Ако је интелектуално добро чијим је привредним искоришћавањем остварена добит настала сарадњом више чланица Универзитета тада им припада сразмеран износ, осим ако нису другачије међусобно уредили закљученим споразумом.

Удео који након расподеле припадне чланице Универзитета може се користити за подстицање даљег истраживачког и стручног рада.

## **Решавање сукоба**

### **Члан 16.**

У случају спора између у вези са правом на заштиту или висином накнаде, стране у спору ће, пре него што се обрате суду, покушати да реше спор у оквиру Универзитета.

Стране у спору заједнички предлажу независног стручњака ради решавања спора, из области из које је интелектуално добро.

Уколико стране у спору у року од 10 дана не постигну договор о избору независног стручњака, њега ће из реда правника специјализованих за право интелектуалне својине именовати Сенат.

Независни стручњак у року од 10 дана од дана именовања доставља странама у спору закључак у писаној форми.

Закључак не обавезује стране у спору и оне могу покренути судски поступак ради решавања спора.

## **Вођење евиденције интелектуалне својине**

### **Члан 17.**

Центар води евиденцију о интелектуалним добрима Универзитета, чланицама Универзитета на одговарајућем обрасцу, водећи рачуна о заштити података о личности у складу са одговарајућим прописима који регулишу ову материју.

Евиденцију о интелектуалним добрима из става 1. чине сва документа која подносе лица у поступку заштите.

Евиденција се чува трајно.

## **Завршне одредбе**

### **Члан 18.**

Одредбе овог Правилника примењују се на све пријаве које се поднесу након ступања на снагу Правилника.

Сви започети поступци окончаће се по поступку који је био на снази у моменту подношења пријаве.

Члан 19.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на званичној интернет страници Универзитета у Крагујевцу ([www.kg.ac.rs](http://www.kg.ac.rs)).

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о управљању интелектуалном својином (број П-01-550/8 од 26.06.2017. године).

**САВЕТ**  
**УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**  
**Број: П-01-303/10**  
**Дана: 11. априла 2023. године**  
**К Р А Г У Ј Е В А Ц**

**ПРЕДСЕДНИК САВЕТА**  
**УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**

---

Др Олга Ристић, ванр. професор